

เทคโนโลยีการปลูก

ลับประรด

 เงินล้าน...

บรรณาธิการ : อภิชาติ ศรีสอาด
เรียบเรียง : กองบรรณาธิการ

• ยักษ์ใหญ่ “**อาหารสยาม**” ๒๗บุรี
ส่งเสริม รับซื้อผลผลิตจากชาวไร่ลับประรด

• **ชู...สายพันธุ์**
ปัตตาเวีย, กุเกี๋ยหรือตราดสีทอง, นางแล และ เหวบรมบุรี
ล้วนทำเงิน

• **แนะ...โรงงานอุตสาหกรรม**
รับซื้อผลผลิตลับประรดใกล้แหล่งปลูก

• **เทคนิคการบังคับผล...อย่างได้ผล**

• **แนะเทคนิคการผสมพันธุ์ลับประรด**

พร้อมด้วยบทสัมภาษณ์...
ปลูกลับประรดที่ประสบความสำเร็จ
ภาค 9 ราย

148.-

ISBN 978-616-7466-11-8

9 786167 466118

(บน) สับปะรดพันธุ์ภูเก็ต

(ล่าง) สับปะรดพันธุ์ตราดสีทอง

(บน) สับปะรดพันธุ์ปัตตาเวีย
(ล่าง) สับปะรดพันธุ์เพชรบุรี

(บน) ชักมุดหนึ่งของการปลูกสับปะรดแซมในสวนยางพารา (ชน:กำลังให้พลพลิต)
(ล่าง) สับปะรดที่มีกลีบดอกม่วงดำบน อายุประมาณ 57-63 วัน

(บน) สิบประรดที่ถูกหักจุกและล้างออกพร้อมมือนเข้าโรงงาน
(ล่าง) สิบประรดที่ขึ้นสดจะไม่มีมือนหักจุกและล้าง

เทคโนโลยี
การปลูกส้มแปะรด
เงินล้าน

เทคโนโลยี การปลูกสับปะรดเงินล้าน

หนังสือเฉพาะกิจเชิงเกษตรในเครือนิตยสารไม่ลองไม่รู้

หนังสือ พิมพ์ครั้งที่ 1	เทคโนโลยีการปลูกสับปะรดเงินล้าน เดือนกันยายน 2554
ข้อมูลทางบรรณานุกรม เทคโนโลยีการปลูก สับปะรดเงินล้าน	กองบรรณาธิการ 136 หน้า : ภาพประกอบ
บรรณาธิการเล่ม : เรียบเรียง :	อภิชาติ ศรีสอาด กองบรรณาธิการ
ที่ปรึกษา :	สุราษฎร์ ทองมาก, ประเวศ แสงเพชร, เกียรติพันธ์ จันทราปัติย์
ที่ปรึกษาฝ่ายกฎหมาย :	สมนึก พุ่มไฉยา
ผู้จัดการทั่วไป :	วิลาวรรณ ปิยะปราโมทย์
กองบรรณาธิการ :	รสริน เกลี้ยงเกล้า, ทิพย์ภววัลย์ เขี่ยมบรรณพงษ์, อัมพา คำวงษา, ศุภวรรณ ใจแสน, วีระ อูร์ตัน, สุธารินีย์ เจริญรุ่งโรจน์ฤดี
ฝ่ายศิลปกรรม :	เฉลิมพงษ์ กวินรจิตมงคล
สำนักพิมพ์ :	บริษัท นาคา อินเตอร์มีเดีย จำกัด เลขที่ 81 ม.4 ซ.เพชรเกษม 102/3 ถ.เพชรเกษม แขวงหลักสอง เขตบางแค กรุงเทพฯ 10160 โทร. 0-2809-4211-2 โทรสาร. 0-2809-4213 www.nakaintermedia.com e-mail : api_naka@yahoo.co.th

คำนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ส่งออกสับปะรดกระป๋องเป็นอันดับหนึ่งของโลก ด้วยมูลค่าการส่งออกปีละประมาณ 20,000 ล้านบาท ครองส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 50 ของตลาดสับปะรดโลก หากมีการส่งเสริมและการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างจริงจัง ไม่ว่าจะเป็นงานวิจัย ทดลอง รวมไปถึงการถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ๆ สับปะรดกระป๋องไทย น่าจะมีมูลค่าการส่งออกที่มากขึ้นกว่าเดิม ยังผลให้เกษตรกรยึดเป็นอาชีพหลักที่มั่นคงถาวรและรายได้เพิ่มขึ้นจากความเป็นอยู่

สับปะรดเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญในอุตสาหกรรมการเกษตรอันดับต้นๆ นอกจากจะนิยมบริโภคสดแล้วยังสามารถนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ได้หลายชนิด เช่น สับปะรดกวน น้ำสับปะรด สับปะรดอบแห้ง สับปะรดแช่แข็ง เปลือกใช้เป็นอาหารสัตว์ ใบใช้ทำเส้นใยและกระดาษและที่สำคัญอันดับหนึ่งคือการแปรรูปเป็นสับปะรดกระป๋องที่สร้างมูลค่าในการส่งออกสูงสุด

สำหรับสายพันธุ์ที่นิยมปลูกในไทย คือ บัตตาเวีย (สายพันธุ์เพื่อป้อนโรงงานอุตสาหกรรมสับปะรดกระป๋อง) สายพันธุ์ที่นิยมบริโภค เช่น ตราดสีทอง ภูเก็ท เพชรบุรี นางแล อินทรีชนิด ในเล่มที่มานี้ได้สัมภาษณ์เกษตรกรที่ปลูกสับปะรดในแต่ละสายพันธุ์ ที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ปลูกของประเทศซึ่งมีทั้งป้อนโรงงานอุตสาหกรรมและจำหน่ายโดยนำไปบริโภคสด

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันสับปะรดประสบปัญหา ด้านความไม่สม่ำเสมอของปริมาณและคุณภาพของผลผลิต ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ขาดแคลนแรงงาน และแรงงานมีการปรับตัวสูงขึ้น ค่าเงินแข็งค่า ราคาวัตถุดิบไม่แน่นอน เช่น กระป๋อง น้ำตาล จึงไม่สามารถวางแผนการผลิตและทำการตลาดล่วงหน้าได้นาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อเกษตรกรโดยตรง ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ภาครัฐ เอกชนและเกษตรกรจะต้องร่วมมือเพื่อหาทางออกอย่างเหมาะสม

ปัจจุบันไทยมีเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดราว 38,000 ครัวเรือน กระจายอยู่ 20 จังหวัดทั่วประเทศ ปัญหาที่พบส่วนใหญ่คือเกษตรกรยังขาดความรู้เรื่องเทคโนโลยีการผลิตที่ถูกต้อง ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพต่ำ มีผลให้ราคาสับปะรดไม่ได้ตามที่คาดหวังไว้ หากเกษตรกรมีการรวมกลุ่มเป็นองค์กรที่เข้มแข็งในการจำหน่ายผลผลิต โดยมีการคำนวณต้นทุนการผลิต และกำหนดราคาจำหน่ายรวมถึงการเพิ่มคุณภาพอย่างเหมาะสมเป็นธรรมร่วมกันกับโรงงานที่รับซื้อ เป็นราคากลางที่ยอมรับร่วมกันก็จะไม่เกิดปัญหาด้านการผลิตและราคาตามมา

สำหรับประโยชน์ที่จะได้รับจากการรวมกลุ่มอีกประการคือ รวมพลังสร้างอำนาจต่อรองในการขอความช่วยเหลือจากภาครัฐ และเอกชน หากช่วยเหลือผ่านกลุ่มหรือองค์กรของเกษตรกร จะทำได้ง่าย ไม่ว่าจะเป็นการถ่ายทอดเทคโนโลยี และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เป็นต้น

คาดว่าหนังสือเล่มนี้น่าจะได้ประโยชน์ต่อเกษตรกร และผู้ประกอบการใช้ศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ยังประโยชน์ให้วงการสับปะรดไทยเติบโตมั่นคงครองความเป็นเลิศทางการผลิต และส่งออกตลอดไป...

อภิชาติ ศรีสอาด

สารบัญ

ประวัติของสับปะรดไทย	5
แหล่งปลูก - พันธุ์ที่ปลูกมากในไทย	9
การเลือกพื้นที่และทำเลในการปลูกสับปะรด	13
การเตรียมพื้นที่ปลูกสับปะรด	14
ส่วนขยายพันธุ์และการขยายพันธุ์	17
การคัดขนาดและการจุ่มสารเคมีก่อนปลูก	17
ฤดูปลูกสับปะรด	19
การปลูกแบบแถวเดี่ยว - การปลูกแบบแถวคู่	21
การปลูกเป็นพืชแซม	24
การใช้สารเคมีในการบังคับดอก	26
การไว้หน่อสับปะรด	29
การให้ปุ๋ยตามระยะต่างๆ การเจริญเติบโตของสับปะรด	32
การให้น้ำสับปะรด	35
การคาดคะเนวันเก็บเกี่ยว	36
โรค แมลงศัตรู และความผิดปกติของสับปะรด	37
วัชพืชและการป้องกันกำจัด	44

สัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดที่ประสบความสำเร็จ 4 ภาค

“สุรเชษฐ์ มโนสกุลกิจ” ประสบความสำเร็จด้านสับปะรด ที่ศรีราชา ชลบุรี จากติดลบ...ปัจจุบันสร้างฐานะด้วยสับปะรด	63
“ปาน กิ่งนอก” เกษตรกรเมืองชัยภูมิ ปล่อยให้สับปะรดออกเองตามธรรมชาติ รสชาติดีแถมลดต้นทุน	68
“ปรีดา ประชุมพล” ปลูกสับปะรดพันธุ์ตราดสีทองควบคู่พันธุ์ปัตตาเวีย เผย...ตราดสีทองทำเงินเร็วกว่า และเป็นสินค้าของดีเมืองตราด	75
“ซีฟ แก้วคุ้ม” ประธานสหกรณ์การเกษตรผู้ปลูกสับปะรดนครไทย แห่ง “เมืองสองแคว” เริ่มต้นปลูกสับปะรดจาก 30 ไร่ ปัจจุบันรวมชาวบ้านขยายพื้นที่กว่า 50,000 ไร่	82
“ศราวุธ เรืองเอี่ยม” นักวิชาการสับปะรด ปัจจุบันเจ้าของไร่สับปะรด 200 ไร่ แนะเทคนิคการผสมพันธุ์สับปะรด เพื่ออนาคตที่สดใสของวงการสับปะรดไทย	89
“มนัส วาจาสัตย์” กับไร่สับปะรดพันธุ์ภูเกิดกว่า 100 ไร่	94
“ชัยนรินทร์ ถนอมญาติ” เกษตรกรหนุ่มผู้ปลูกสับปะรดที่ประสบความสำเร็จ ในชลบุรีแนะปลูกสับปะรดต้องมีการวางแผนล่วงหน้าเสมอ	100
“รุ่งเรือง ไล้รักษา” เจ้าของสวนเพชรรุ่งเรือง สับปะรดกินสดที่แกะกินได้ ไม่ต้องปอกเปลือก ที่ประจวบคีรีขันธ์ เผย...เทคนิคการทำตลาดสับปะรดกินสด พันธุ์เพชรบุรี	106
“สุกิจ ด้านธำรงกุล” ผู้อำนวยการฝ่ายจัดหา-วัตถุดิบการเกษตร บริษัทอาหารสยาม จำกัด (มหาชน) แนะนำเทคนิคการปลูกสับปะรด ชู Contact Farming	112

สับปะรด

pineapple

ประวัติของสับปะรดไทย

สับปะรดซึ่งเดิมมีถิ่นกำเนิดในทวีปอเมริกาใต้ แต่ปัจจุบันได้แพร่กระจายไปยังเขตร้อนและร้อนชื้นทั่วโลก สำหรับสับปะรดที่นิยมปลูกกันมากในประเทศไทยคือสับปะรดพันธุ์ปัตตาเวีย หากย้อนเวลากลับไปกว่าร้อยปีซึ่งเป็นช่วงที่ประเทศไทยมีการติดต่อค้าขายกับชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งในช่วงนั้นการค้าขายส่วนมากจะติดต่อค้าขายกันทางเรือไม่ว่าจะประเทศใกล้หรือไกลขนาดไหนก็ตาม

เริ่มต้นจากจุดเล็กๆ พื้นฐานความมีน้ำใจของคนไทย

พ.ศ. 2455 มีชาวต่างชาติที่เป็นแขกปาทานจากมะละยูคนหนึ่ง เดินทางมาค้าขายเหมือนกับพ่อค้าต่างชาติทั่วไป โดยเขาได้เดินทางมาประเทศไทยเพื่อค้าขายวัว สำหรับเส้นทางการเดินทางของแขกผู้นั้นนั้นได้เดินทางข้ามน้ำข้ามทะเลมาทางอ่าวไทย จากนั้นก็มุ่งสู่ม่าน้ำปราณบุรี และแวะขึ้นฝั่งที่บ้านท่าข้ามซึ่งปัจจุบันคือบ้านฝั่งท่า หมู่ที่ 5 ตำบลวังก้ง อำเภอบราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

พอมาถึงที่บ้านท่าข้ามก็แวะพักค้างคืนที่บ้านของผู้ใหญ่ทอง อิ่มทั่ว ซึ่งเป็นธรรมเนียมที่แขก
ไปใครมาผู้เป็นเจ้าของบ้านจำเป็นต้องเลี้ยงดูปูเสื่อ โดยวันนั้นผู้ใหญ่ทองก็ได้เตรียมสำหรับอาหาร
คาวหวานมาอย่างเพียบพร้อมแล้วอาหารที่ยกมาเสิร์ฟในสำหรับมีสับปะรดพันธุ์อินทรีชนิดซึ่งเป็น
สับปะรดพันธุ์พื้นเมืองเก่าแก่ของประเทศไทยด้วย

เมื่อแขกพาทานเห็นก็ได้ลองชิมสับปะรดพันธุ์อินทรีชนิดที่ผู้ใหญ่ทองนำมาเสิร์ฟ แต่พอทาน
เสร็จแขกผู้นี้ก็เอ่ยปากบอกว่า “ที่เมืองของเรามีสับปะรดที่อร่อยมากกว่าสับปะรดของที่นี่อีก”

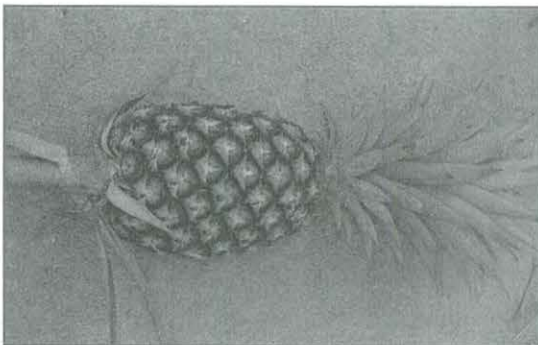
และระหว่างที่แขกพาทานพักค้างแรมอยู่นั้นก็ได้เกิดล้มหมอนนอนเสื่อเจ็บป่วยขึ้นมา ทำให้
ทางผู้ใหญ่ทองต้องพาไปให้พระช่วยรักษาอาการเจ็บป่วย จนกระทั่งแขกพาทานผู้นั้นหายส่งผลให้
แขกผู้นี้ประทับใจซาบซึ้งในน้ำใจของผู้ใหญ่บ้านมาก แล้วหลังจากนั้นแขกพาทานก็ได้เดินทางกลับ
ประเทศของตน

ตอบแทนพระคุณของคนไทยน้ำใจงาม

แล้วเมื่อแขกพาทานผู้นั้นมีโอกาสได้มาติดต่อค้าขายที่ประเทศไทย ณ บ้านท่าข้ามอีก เขา
ก็ได้นำหน่อสับปะรดติดตัวมาด้วยจำนวน 5 หน่อ โดยหน่อที่นำมาในครั้งนั้นเป็นหน่อของสับปะรด
พันธุ์ปัตตาเวียซึ่งเป็นพันธุ์ที่เขาบอกกับผู้ใหญ่ทองตอนที่มาครั้งที่แล้วว่า “ที่เมืองของเรามีสับปะรด
ที่อร่อยมากกว่า” ซึ่งเขาได้นำหน่อสับปะรดมาให้กับผู้ใหญ่ทองเพื่อเป็นการตอบแทนพระคุณที่ผู้ใหญ่
ทองเคยพาเขาไปรักษาอาการเจ็บป่วย

จากปลูกไว้ทานสด... สู่อุตสาหกรรมแปรรูปสับปะรดกึ่งมันกึ่ง

เมื่อทางผู้ใหญ่ทองได้รับหน่อสับปะรดพันธุ์ปัตตาเวียมาแล้วก็นำหน่อทั้งหมดไปปลูกในพื้นที่
บริเวณบ้านของตน และเมื่อสับปะรดออกผลก็เก็บมาลองชิมก็รู้สึกว่ารสชาติดีจริงตามที่แขกพาทาน
ผู้นั้นบอก เขาจึงได้ขยายหน่อให้ลูกหลานไปปลูกเพื่อบริโภคในครัวเรือน และมีการขยายหน่อไป
สู่เกษตรกรในพื้นที่นำไปปลูกเพื่อการค้าเรื่อยมา

สับปะรดพันธุ์ปัตตาเวีย

พ.ศ.2510 โรงงานแปรรูปสับปะรดแห่ง
แรกก็เกิดขึ้นมา จึงทำให้เกษตรกรได้ขยาย
พื้นที่มีการปลูกสับปะรดมากยิ่งขึ้นตามความ
ต้องการของตลาด และได้เพิ่มพื้นที่ปลูกไปทั่ว
ประเทศจนกระทั่งสับปะรดเป็นพืชเศรษฐกิจ
สำคัญในการส่งออกลำดับต้นๆ ของประเทศ
ไทยไปเลย ทั้งนี้ ปัจจุบันจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
มีพื้นที่ปลูกสับปะรดพันธุ์ปัตตาเวียประมาณ

600,000 ไร่ และมีเกษตรกรเกือบ 10,000 คน มีโรงงานแปรรูปสับปะรดมากกว่า 20 แห่ง

